

Sygn. akt I C 907/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

G., dnia 9 maja 2019r

Sąd Rejonowy w Gdyni, I Wydział Cywilny

Przewodniczący: SSR Małgorzata Nowicka - Midziak

Protokolant: Małgorzata Wilkońska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 maja 2019r

sprawy z powództwa Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G.

przeciwko W. G.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 35 976,23 zł. (trzydzieści pięć tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt sześć złotych dwadzieścia trzy grosze) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w skali roku, przy czym nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 31 marca 2017r do dnia 9 maja 2019r;

2. należność opisaną w punkcie I. wyroku rozkłada na 75 rat:

- 70 równych rat w kwocie po 500 zł. każda

- 71 - rata w kwocie 976,23 zł.,

- 72, 73, 74, 75 rata - każda w kwocie odpowiadającej wysokości 1/4 części odsetek umownych opisanych w punkcie 1 wyroku;

raty płatne będą miesięcznie do dnia 20 – tego każdego miesiąca, poczynając od miesiąca następującego po uprawomocnieniu się wyroku w sprawie;

3. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

4. nie obciąża pozwanej kosztami procesu.

Sygn. akt: **IC 907/17**

UZASADNIENIE

Powódka Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa im. F. S. z siedzibą w G. wniosła pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko W. G., domagając się od pozwanej zapłaty kwoty 38.024,53 złotych z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, liczonymi od dnia 31 marca 2017 roku do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że w dniu 26 marca 2015 roku udzieliła pozwanej pożyczki w kwocie 40.000 złotych z zastrzeżeniem m.in. odsetek za opóźnienie w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki lub jej raty w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP. Z uwagi na niedokonywanie spłat rat pożyczki powódka, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty, wypowiedziała pozwanej umowę pożyczki, skutkiem czego

niespłacona część wraz z należnymi odsetkami i kosztami została postawiona w stan natychmiastowej wymagalności z upływem okresu wypowiedzenia. Pożyczka stała się wymagalna z dniem 23 lutego 2017 roku. Powódka dokonała kapitalizacji odsetek na dzień wniesienia pozwu. Na kwotę roszczenia dochodzoną niniejszym pozwem składają się: niespłacony kapitał pożyczki w kwocie 35.976,13 zł oraz odsetki umowne do dnia wniesienia pozwu oraz zwykłe w wysokości 2.048,40 zł.

Nadto, zgodnie z treścią umowy pożyczki, która umożliwia naliczanie odsetek od należności przeterminowanej od całości zadłużenia, od dnia wniesienia powództwa powódka wnosi o zasądzenie odsetek w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP, nie więcej niż dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie.

(pozew k. 3v.-6)

Dnia 19 maja 2017 roku w sprawie o sygnaturze VI Nc-e 562164/17 Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

(nakaz zapłaty k. 6v.)

Pozwana W. G. wniosła sprzeciw od wyżej wskazanego nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa.

Pozwana zgłosiła zarzut przedawnienia roszczenia wskazując, iż roszczenie powoda wynika z udzielenia kredytu jest roszczeniem związanym z prowadzoną działalnością gospodarczą i ulega przedawnieniu z upływem terminu przewidzianego dla takich roszczeń. W ocenie pozwanej, powódka nie posiada także legitymacji czynnej do występowania w niniejszym procesie. Nadto, zdaniem pozwanej, powódka nie udowodniła istnienia swojego roszczenia, w tym nie wykazała jego wymagalności. Na wypadek nieuwzględnienia powyższych zarzutów, pozwana zakwestionowała również wartość dochodzonego roszczenia, podnosząc, że powódka nie wykazała w sposób niebudzący wątpliwości wysokości dochodzonego roszczenia. Pozwana nie wie, z czego wynika zarówno kwota kapitału, jak również innych opłat doliczonych do dochodzonego roszczenia.

(sprzeciw od nakazu zapłaty k. 113-114)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 marca 2015 roku powódka Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa im. F. S. z siedzibą w G. zawarła z pozwaną W. G. (jako członkiem Kasy) umowę pożyczki (kredytu konsumenckiego) nr (...), na mocy której udzieliła pozwanej pożyczki w wysokości 40.000 zł na okres od dnia 26 marca 2015 roku do dnia 14 lutego 2025 roku na warunkach określonych w umowie i Regulaminie udzielania kredytów i pożyczek konsumenckich (...), stanowiącym załącznik nr 1 do umowy. Zgodnie z pkt 6. umowy pożyczka miała zostać wypłacona na wskazany rachunek bankowy w dniu podpisania umowy. Pożyczka była oprocentowana według zmiennej stopy procentowej (odsetki umowne) ustalonej przez Zarząd (...), wynoszącej w dniu zawarcia umowy 8,15 % w skali roku (pkt 7.). Pożyczkobiorca zobowiązany był do spłaty pożyczki wraz należnymi odsetkami do dnia 14 lutego 2025 roku. Spłata pożyczki miała następować w ratach miesięcznych płatnych bez wezwania w terminach i kwotach wskazanych w harmonogramie spłat pożyczki, który stanowił załącznik nr 2 do umowy (pkt 13.). Wpłaty dokonywane przez pożyczkobiorcę zaliczane były w pierwszej kolejności na poczet: (a) opłat z tytułu zwrotu kosztów ubezpieczenia; (b) kosztów windykacji, w tym opłat za upomnienia i wezwania do zapłaty; (c) pozostałych prowizji i opłat; (d) odsetek od kapitału przeterminowanego, a od dnia wytoczenia powództwa o zapłatę wierzytelności – odsetek jak od należności przeterminowanej od całości należności przeterminowanej; (e) wymagalnych odsetek za okresy obrachunkowe; (f) kapitału przeterminowanego; (g) odsetek naliczonych do dnia wpłaty; (h) kapitału (pkt 15.). Wedle pkt 22. umowy w przypadku powstania zaległości w spłacie pożyczki, pożyczkobiorca zobowiązał się do uiszczenia na rzecz Kasy opłat za czynności windykacyjne określonych w Tabeli, które na dzień zawarcia umowy wynosiły: (a) monit SMS 1,50 zł (maksymalnie 2 opłaty w miesiącu), (b) monit telefoniczny 9,90 zł (maksymalnie 1 opłata w miesiącu), (c) wezwanie pożyczkobiorcy do zapłaty 20 zł za jeden list (maksymalnie 2 opłaty do pożyczkobiorcy), (d) opłata za czynności

windykacji terenowej (wizyta windykatorka terenowego) 95 zł (maksymalnie 1 opłata w miesiącu). W przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu stawała się w dniu następnym należnością przeterminowaną. Od niespłaconego w całości lub w części kapitału, a od dnia wniesienia powództwa od całości zadłużenia, pobierane były odsetki według stopy procentowej zadłużenia przeterminowanego. Powódce przysługiwało prawo do wypowiedzenia umowy pożyczki w trybie i na warunkach o jakich mowa w pkt 31. umowy. Po upływie terminu wypowiedzenia umowa ulegała rozwiązaniu, co oznacza postawienie pożyczki w stan natychmiastowej wymagalności i konieczność spłaty całości zadłużenia w terminie określonym przez powódkę (pkt 23.). Roczna stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego wynosiła czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, na dzień zawarcia umów wynosiła 10 % (pkt 21.). Powódka zastrzegła sobie prawo do wypowiedzenia umowy z 30-dniowym terminem wypowiedzenia i postawienia po upływie okresu wypowiedzenia całej pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielenia pożyczki nie zostały dotrzymane, a także w przypadku, gdy pożyczkobiorca nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy listem poleconym do zapłaty zaległych rat w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy (pkt 31.). Rata pożyczki wynosiła 505,16 zł miesięcznie.

W imieniu powódki umowę podpisały K. J. i K. Ł., które na podstawie pełnomocnictw substytucyjnych udzielonych im kolejno w dniu 01 października 2012 roku oraz dnia 07 stycznia 2014 roku były umocowanie do zawierania w imieniu powoda umów kredytowych i umów pożyczek jednostkowo do maksymalnej kwoty 50.000 zł.

Kwota pożyczki została wypłacona pozwanej na jej rachunek przelewem dnia 26 marca 2015 roku.

(dowód: umowa pożyczki (kredytu konsumenckiego) nr (...) – k. 23-25, regulamin udzielania kredytów – k. 27-29v., harmonogram spłaty pożyczki – k. 35-36, uchwały – k. 32, 33, deklaracja członkowska – k. 34, zestawienie operacji – k. 55, statut – k. 58-62, tabela prowizji i opłat – k. 46-69, pełnomocnictwa substytucyjne – k. 81, 82, KRS – k. 83-108, zeznania pozwanej – k. 127-127v., płyta CD – k. 129)

Powódka nieregularnie regulowała wyżej opisane zobowiązanie pożyczkowe. K. wzywana była do uregulowania zaległości przekraczających wysokość jednej lub dwóch rat pożyczki. Ostatecznie wezwaniem z dnia 25 października 2016 roku powódka wezwała pozwaną do spłaty zadłużenia przekraczającego wysokość dwóch pełnych rat pożyczki. Na dzień 25 października 2016 roku wysokość zadłużenia przeterminowanego wynosiła 1.026,28 zł, z czego kwotę 491,80 zł stanowił zaległy kapitał, kwotę 488,40 zł odsetki umowne, kwotę 3,46 zł odsetki karne, a kwotę 42,62 zł koszty windykacji.

(dowód: wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniami nadania – k. 37-54, zeznania pozwanej – k. 127-127v., płyta CD – k. 129)

Wobec zaprzestania terminowej spłaty pożyczki pismem z dnia 17 stycznia 2017 roku powódka wypowiedziała pozwanej umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia. Na dzień wypowiedzenia wysokość zadłużenia przeterminowanego przekraczała wysokość dwóch pełnych rat pożyczki. Jednocześnie pożyczkodawca poinformował dłużnika, że w przypadku uregulowania należności wraz z odsetkami we wskazanym terminie spowoduje powrót do pierwotnego planu spłaty.

Wypowiedzenie zostało podpisane przez A. B., który na mocy pełnomocnictwa substytucyjnego z dnia 01 października 2015 roku udzielonego mu przez T. M., był umocowany do wypowiadania umów pożyczek i umów kredytu zawartych z członkami Kasy.

Wypowiedzenie zostało doręczone pozwanej w dniu 23 stycznia 2017 roku.

(dowód: wypowiedzenie umowy – k. 30, dowód doręczenia wypowiedzenia pozwanej – k. 31, zeznania pozwanej – k. 127-127v., płyta CD – k. 129, pełnomocnictwa – k. 182, 183)

W trakcie trwania stosunku umownego, powódka skierowała do pozwanej łącznie 8 monitów SMS, 8 wezwań do zapłaty i raz zleciła przeprowadzenie czynności windykacji terenowej w listopadzie 2016 roku.

(dowód: wyliczenie zadłużenia pozwanej – k. 63v.)

Wysokość zadłużenia pozwanej z tytułu umowy pożyczki (kredytu konsumenckiego) nr (...) wynosiła 35.976,23 zł.

(dowód: zestawienie operacji – k. 55, historia operacji – k. 126-126v., zestawienie operacji – k. 135-148, pisemna opinia biegłego sądowego ds. księgowości R. G. – k. 245-246)

Pozwana W. G. ma 47 lat. Utrzymuje się z wynagrodzenia za pracę w wysokości około 3.200 zł- 3.500 zł netto. Posiada na utrzymaniu dwoje dzieci – córkę (obecnie 16 lat) oraz syna (obecnie 20 lat). Oboje uczą się. Syn nadto pracuje na podstawie umowy zlecenia, otrzymując wynagrodzenie w kwocie 150 zł miesięcznie. Na miesięczne wydatki gospodarstwa domowego pozwanej składają się: należności czynszowe za utrzymanie mieszkania, w tym opłata za zużycie wody i odprowadzenie ścieków (450 zł), opłata za zużycie energii elektrycznej (150-200 zł), telewizję (70 zł), telefon (30 zł), komitet rodzicielski (10 zł), spłata zobowiązań kredytowych i pożyczkowych (1.000 zł), które łącznie wynoszą około 100.000 zł. Pozwana oraz jej dzieci są zdrowe.

(dowód: zeznania pozwanej W. G. – k. 127-127v., płyta CD – k. 129)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny ustalony został przez Sąd na podstawie dowodów z dokumentów prywatnych, przedłożonych przez stronę powodową, przesłuchania pozwanej W. G. oraz opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości P. G.. Oceniając wiarygodność przedłożonego materiału dowodowego Sąd nie dopatrywał się żadnych podstaw do kwestionowania wiarygodności i mocy dowodowej powołanych powyżej dokumentów. Przede wszystkim należy wskazać, że wszystkie złożone przez powódkę odpisy dokumentów zostały prawidłowo poświadczane za zgodność z oryginałem przez występującego w niniejszej sprawie fachowego pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym, zaś jak stanowi przepis art. 129 § 3 k.p.c. zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej ma charakter dokumentu urzędowego. Oznacza to, że poświadczenie stanowi dowód, że odpis dokumentu jest zgodny z oryginałem, a ponadto, że samo poświadczenie jest prawdziwe. W toku niniejszego postępowania strona pozwana nie wykazała, aby poświadczenia dokumentów były nieprawdziwe ani też że odpisy nie są zgodne z oryginałami dokumentów. W tym stanie rzeczy brak było jakichkolwiek podstaw, aby dokumentom złożonym przez stronę powodową odmówić waloru wiarygodności i mocy dowodowej. Podobnie w przypadku zeznań pozwanej Sąd nie doszukał się żadnych okoliczności, które wzbudzałyby wątpliwości co do ich wiarygodności i zgodności z prawdą. Wręcz przeciwnie, w ocenie Sądu, zeznania pozwanej były szczere, spójne, a nadto nie były kwestionowane przez stronę przeciwną. Pozwana wprost wskazała, że zaciągnęła zobowiązanie pożyczkowe, nie spłaciła go, otrzymała wezwanie. Nie potrafiła jedynie stwierdzić, na jaką kwotę opiewa aktualne zadłużenie. Pozwana wskazała nawet, wbrew wcześniejszym zarzutom, że roszczenie nie jest przedawnione.

Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania pisemnej opinii biegłego sądowego R. G.. Zdaniem Sądu opinia ta została sporządzona rzetelnie i fachowo, z uwzględnieniem całokształtu materiału dowodowego, a nadto została wyrażona w sposób jasny, zrozumiały i nie zawiera luk czy sprzeczności. Przedstawione przez biegłego wnioski co do wysokości zadłużenia pozwanej z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki są kategoryczne, dobrze uzasadnione, a także nie budzą wątpliwości Sądu w świetle zasad logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego. Poza tym opinia ta nie była przez strony kwestionowana, a zatem uznając, iż złożona opinia jest jasna, logiczna i wewnętrznie niesprzeczna, Sąd uczynił ją podstawowym materiałem dowodowym, na którym oparł rozstrzygnięcie w sprawie.

Przechodząc do oceny zgłoszonego powództwa, wskazać należy, iż w niniejszej sprawie powódka domagała się od pozwanej zapłaty kwoty 38.024,53 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP

rocznie, ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, liczonych od dnia 31 marca 2017 roku do dnia zapłaty, wskazując, iż pozwana zobowiązana jest do zwrotu pożyczki udzielonej w dniu 26 marca 2015 roku.

W tym stanie rzeczy podstawę prawną roszczenia powoda stanowił przepis art. 720 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty oraz dalszych pismach procesowych, pozwana podniosła szereg zarzutów przeciwko żądaniu pozwu. Warto zwrócić uwagę, że pozwana składając zeznania na rozprawie dnia 14 listopada 2017 wycofała zgłoszony zarzut przedawnienia. Na marginesie wskazać należy, że roszczenie powódki nie przedawniło się.

W myśl art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. W rozpatrywanym przypadku roszczenie powoda stało się wymagalne z chwilą upływu 30-dniowego terminu wypowiedzenia umowy określonego w pkt 31. umowy pożyczki. Zważywszy, że wypowiedzenie zostało pozwanej doręczone w dniu 23 stycznia 2017 roku, to uznać należało, że roszczenie stało się wymagalne z dniem 23 lutego 2017 roku. Natomiast pozew został wniesiony do sądu w dniu 31 marca 2017 roku, a więc niewątpliwie przed upływem trzyletniego terminu przedawnienia.

Bezzasadny okazał się również zarzut braku legitymacji procesowej powódki do dochodzenia roszczeń z tytułu umowy pożyczki (kredytu konsumenckiego) nr (...) z dnia 26 marca 2015 roku. Do akt niniejszej sprawy strona powodowa złożyła bowiem odpis umowy pożyczki, z której jednoznacznie wynika, że pożyczkodawcą była Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa im. F. S. z siedzibą w G.. Nie ulega również wątpliwości, co wynika z zestawienia operacji na rachunku, że kwota pożyczki została przelana na rachunek pozwanej.

Pozwana kwestionowała także umocowanie osób, które w imieniu powódki podpisały umowę pożyczki oraz podpisały wypowiedzenie tej umowy, jednakże wobec przedstawionych przez powódkę dokumentów, również te zarzuty okazały się chybione. Zważyć należy, iż umowę pożyczki w imieniu pozwanego podpisały K. J. i K. Ł., które na podstawie pełnomocnictw substytucyjnych były umocowanie do zawierania w imieniu powódki umów kredytowych i umów pożyczki jednostkowo do maksymalnej kwoty 50.000 zł.

Zauważyć jednak należy, iż nawet gdyby powód nie wykazał umocowania wyżej wymienionych osób do zawarcia umowy, to zgodnie z treścią art. 103 k.c. ważność umowy zależała od jej potwierdzenia przez osobę, w której imieniu umowa została zawarta. Zgodnie natomiast ze stanowiskiem judykatury takie potwierdzenie może być dokonane w formie dowolnej np. ustnie, a nawet w sposób dorozumiany (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 maja 2014r., I ACa 1793/13, 1480618).

Bez wątpienia wniesienie pozwu w niniejszej sprawie stanowi potwierdzenie świadomości istnienia zobowiązania, jak i woli jego wykonania. Strona powodowa wykazała także umocowanie osoby podpisanej pod wypowiedzeniem umowy tj. A. B.. Z przedłożonych dokumentów wynika, że powódka udzieliła ww. osobie pełnomocnictwa m.in. do wypowiedzania umów pożyczek/kredytów. Tym samym A. B. był należycie umocowany do wypowiedzenia umowy pożyczki.

Kolejny podniesiony przez pozwaną zarzut dotyczył niewymagalności roszczenia. Zważyć należy, iż zgodnie z treścią pkt 31. umowy powód miał prawo do wypowiedzenia umowy z 30-dniowym terminem wypowiedzenia i postawienia po upływie okresu wypowiedzenia całej pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności w przypadku, gdy pożyczkobiorca nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy listem poleconym do zapłaty zaległych rat w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. W świetle złożonych do akt niniejszej sprawy dokumentów nie ulega wątpliwości, że pozwana nie spłacała terminowo rat pożyczki, co stanowiło naruszenie

warunków umowy. Z załączonych dokumentów wynika, że w chwili wypowiedzenia umowy zadłużenie pozwanej przekraczało wysokość dwóch pełnych rat pożyczki. Przed złożeniem wypowiedzenia pozwany bezskutecznie wzywał pozwaną do spłaty zadłużenia z tytułu umowy pożyczki w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Strona powodowa wykazała także, że wypowiedzenie zostało doręczone pozwanej w dniu 23 stycznia 2017 roku. Jak stanowi pkt 23. umowy po upływie terminu wypowiedzenia umowa ulega rozwiązaniu, co oznacza postawienie pożyczki w stan natychmiastowej wymagalności i konieczność spłaty całości zadłużenia.

Wreszcie, pozwana zarzuciła powódce niewykazanie wysokości roszczenia. W ocenie Sądu strona powodowa jednak zdołała należycie wykazać znaczną część dochodzonej należności, przy czym w tej kwestii Sąd posiłkował się opinią biegłego sądowego do spraw księgowości R. G., który na podstawie złożonych przez powódkę dokumentów wydał niekwestionowaną przez strony i nie budzącą wątpliwości Sądu opinię.

Analizując szczegółowo przedłożone przez powoda dokumenty, na których opierał się biegły Sąd nie dopatrzył się żadnych uchybień czy nieprawidłowości. Zarówno odsetki jak też opłaty za podejmowane czynności windykacyjne zostały naliczone zgodnie z treścią umowy pożyczki.

Zgodnie z pkt 6. pożyczka była oprocentowana według zmiennej stopy procentowej (odsetki umowne) ustalonej przez Zarząd (...), wynoszącej w dniu zawarcia umowy 8,15 % w skali roku. Z kolei, wedle pkt 23. umowy od niespłaconego w całości lub w części kapitału, a od dnia wniesienia powództwa od całości zadłużenia pobierane były odsetki według stopy procentowej zadłużenia przeterminowanego. Roczna stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego stanowiła czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym i na dzień zawarcia umów wynosiła 10 %. Wysokość stopy odsetek odpowiada treści umowy stron i wzorców umownych, stanowiących załączniki do umowy i nie przekracza wysokości odsetek maksymalnych. Zgodnie z pkt 22. umowy w przypadku powstania zaległości w spłacie pożyczki, pożyczkobiorca zobowiązany był do uiszczenia na rzecz powoda opłat za czynności windykacyjne, które na dzień zawarcia umowy wynosiły: (a) monit SMS 1,50 zł (maksymalnie 2 opłaty w miesiącu), (b) monit telefoniczny 9,90 zł (maksymalnie 1 opłata w miesiącu), (c) wezwanie pożyczkobiorcy do zapłaty 20 zł za jeden list (maksymalnie 2 opłaty do pożyczkobiorcy), (d) opłata za czynności windykacji terenowej (wizyta windykatora terenowego) 95 zł (maksymalnie 1 opłata w miesiącu). Jak wynika z przedłożonych dokumentów w trakcie trwania stosunku umownego, powódka skierowała do pozwanej łącznie 8 monitów SMS, a także 8 wezwań do zapłaty i raz zleciła przeprowadzenie czynności windykacji terenowej. Wysokość naliczonych przez powódkę opłat nie budzi żadnych wątpliwości w świetle zapisów pkt 22. umowy.

Reasumując, wskazać należy, iż powódka wykazała dochodzone roszczenie zarówno co do zasady jak i w przeważającej części co do wysokości, w związku z czym, na mocy art. 720 k.c., należało zasądzić w punkcie 1. wyroku od pozwanej na rzecz powódki kwotę 35.976,23 zł. Ponadto, na mocy art. 481 § 1 i 2 k.c. od powyższej kwoty Sąd zasądził odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w skali roku, nie więcej jednak niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, od kwoty powyższej kwoty za okres od dnia wniesienia pozwu tj. od dnia 31 marca 2017 roku do wyrokowania, tj. do dnia 09 maja 2019 roku.

Natomiast w punkcie 4. wyroku na podstawie art. 720 k.c. a contrario oddalono powództwo w pozostałym zakresie.

Sąd w niniejszej sprawie, co wyraził w punkcie 2. wyroku, doszedł do przekonania, że zasadnym jest rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty, na mocy art. 320 k.p.c., zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia – wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Należy przyjąć, że owe "szczególne okoliczności" zachodzą wówczas, kiedy natychmiastowe wykonanie wyroku byłoby rażąco sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Na przykład, jeżeli ze względu na stan majątkowy, zdrowotny, rodzinny i inny niezwłoczne spełnienie świadczenia lub jednorazowe spełnienie zasądzonego świadczenia przez pozwanego byłoby niemożliwe, bardzo utrudnione lub narażałoby pozwanego albo jego bliskich na niepowetowaną szkodę. Stosując przepis art. 320 k.p.c., Sąd rozważył wszystkie okoliczności sprawy, zarówno dotyczące pozwanej, jak i powódki. Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanej w charakterze strony. Są one zdaniem Sądu szczerze i wewnętrznie spójne.

Wynika z nich, że pozwana – mimo osiągnięcia przeciętnego jak na warunki polskie dochodu (łącznie ok. 3.200-3.500 zł netto.), jest istotnie zadłużona w różnych instytucjach finansowych (powódka zadłużona jest na kwotę około 100.000 zł). Nadto Sąd miał na uwadze, że posiada na utrzymaniu dwoje dzieci, które nadal pobierają naukę. Nie można powyższego uznać za okoliczność irrelevantną z punktu widzenia realnych możliwości spłat wszystkich wierzycieli. Nie można również rozumować według stereotypowego schematu uznania danej sytuacji za przejaw nierozsądnego (nadmiernego) zadłużania się pozwanej. Instytucje finansowe (w tym powódka) mają możliwość drobiazgowej kontroli sytuacji potencjalnych kredytobiorców (pożyczkobiorców), stąd jeżeli jednak decydują się na udzielenie kredytu (pożyczki) osobom, które już są zadłużone u innych podmiotów, nie mogą późniejszych problemów z wypłacalnością dłużnika zbywać twierdzeniem o braku jego wstrzemięźliwości w kwestii zadłużania się. Reasumując, sytuacją spełniającą przesłanki z art. 320 k.p.c. jest również taka, w której dłużnik – nawet jeżeli jego sytuacja osobista (rodzinna) i dochodowa jest przeciętna – posiada zadłużenie na znaczne sumy u wielu wierzycieli będących wyspecjalizowanymi podmiotami na rynku usług finansowych, którzy mieli dostateczne instrumenty oceny ryzyka kredytowego. Należy zwrócić uwagę, że dopóki wierzyciel nie obali domniemania dobrej wiary dłużników zawierających szereg umów kredytowych i pożyczek (art. 7 k.c.), nie można dłużnikom przypisywać złych, bezprawnych intencji. Tymczasem w obowiązującym prawie nie ma zakazu zaciągania wielu kredytów lub pożyczek. Zresztą dowodem na świadomość i akceptację takiego stanu rzeczy przez instytucje finansowe jest istnienie powszechnie dostępnych produktów finansowych umożliwiających dłużnikom restrukturyzację zadłużenia (tzw. kredyty, pożyczki konsolidacyjne). Takie produkty oferuje m.in. powódka, która nie wykazała, że zaciągnięcie pożyczki będącej podstawą roszczenia pozwu było czynem niedozwolonym (art. 415 k.c.), co a limine wykluczałoby zastosowanie art. 320 k.p.c. (por. wyrok SN z dnia 23 czerwca 1972 r., I CR 599/71, LEX nr 7099). Należy też zaznaczyć, że powyżej przeprowadzone rozumowanie nie oznacza przerzucenia ryzyka niewypłacalności dłużnika na pożyczkodawcę (kredytodawcę), lecz jedynie zrównoważenie sytuacji dłużnika i wierzyciela, tj. wierzyciel powinien liczyć się z podwyższonym ryzykiem późniejszego zaspokojenia w związku z udzieleniem pożyczki dłużnikowi już istotnie zadłużonemu. Dłużnik zaś – nawet przy zastosowaniu art. 320 k.p.c. nie jest zaś zwolniony z długu, lecz umożliwia mu się dogodniejszy system spłaty. Przechodząc z kolei do wyznaczenia wysokości pojedynczej raty miesięcznej, Sąd uznał, że wysokość rat zaproponowana przez pozwaną jest zbyt niska, gdyż powodowałaby rozłożenie spłaty całego zadłużenia na niemal 15 lat, co rażąco odbiega od założonego pierwotnie przez strony umowy dziesięcioletniego okresu spłaty pożyczki. W tym kontekście należy też wziąć pod uwagę to, że od momentu wypowiedzenia umowy do chwili obecnej (a więc przez ponad dwa lata) pożyczka i tak prawie w ogóle nie była spłacana przez pozwaną. Reasumując, rozłożenie spłaty na 75 rat miesięcznych, z których 70 ma wysokość 500 zł, 71. rata – 976,23 zł, natomiast cztery ostatnie odpowiadają wysokości 1/4 części odsetek umownych opisanych w punkcie 1. wyroku, odpowiada z jednej strony możliwościom płatniczym pozwanej, z drugiej strony – łączny okres spłaty nie jest nadmiernie długi i pozostaje w rozsądnej proporcji z pierwotnym, umownym okresem spłaty (ponad 6 lat przy rozłożeniu na 78 rat w stosunku do dziesięciu lat w umowie pożyczki, przy czym okres spłaty może zakończyć się w zbliżonym terminie do pierwotnej daty upływu okresu obowiązywania umowy). Ustalono ponadto, że raty będą płatne miesięcznie do 20-dnia każdego miesiąca począwszy od miesiąca następującego po uprawomocnieniu się wyroku w sprawie.

Sąd orzekający miał na względzie pogląd prawny mający charakter zasady prawnej wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 września 1970 roku w sprawie III PZP 11/70 (OSNC 1971, nr 4, poz. 61), że rozkładając z mocy art. 320 k.p.c. zasądzone świadczenia pieniężne na raty, Sąd nie może – na podstawie tego przepisu – odmówić przyznania wierzycielowi żądanych odsetek za okres do dnia wydania wyroku zasądzającego świadczenie; rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty ma jednak ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat. W związku z tym Sąd zasądził odsetki umowne oraz ustawowe za opóźnienie do dnia wyrokowania tj. dnia 09 maja 2019 roku.

O kosztach postępowania, wobec całokształtu okoliczności, biorąc pod uwagę trudną sytuację majątkową pozwanej, o czym mowa powyżej, orzeczono w punkcie 4. wyroku w oparciu o zasadę słuszności wyrażoną w art. 102 k.p.c. nie obciążając jej kosztami procesu. Zważyć również należało, że znaczną część kosztów sądowych stanowiło wynagrodzenie biegłego sądowego R. G.. Jakkolwiek Sąd rozstrzygając w przedmiocie kosztów postępowania bierze

pod uwagę wynik procesu jako całości, nie można skutkami błędnego, czy też niezasadnego w całości roszczenia obciążać przegrywającego proces. Taka sytuacja miałaby miejsce w niniejszej sprawie. Prowadziłoby to do niezasadnej i wręcz niebezpiecznej praktyki, w której strona twierdząca byłaby uprzywilejowana i zwolniona z obowiązków pełnego wykazywania prawidłowości swojego żądania, ponieważ koszty te ponosiłaby strona przeciwna, nie dysponująca takimi możliwościami i wiadomościami specjalnymi jak wyspecjalizowana instytucja finansowa. Zważyć należało, że w niniejszej sprawie, opinia biegłego sądowego R. G., jak też jego wynagrodzenie nie były kwestionowane. Mając na uwadze powyższe, nie można nie oprzeć się wrażeniu, że obciążenie pozwanej chociażby kosztami opinii biegłego, byłoby niesprawiedliwe w społecznym odczuciu sprawiedliwości. Poza tym pozwana jest samotną matką, posiadającą na utrzymaniu dwoje dzieci, które nadal pobierają naukę. Oczywiście możliwe jest, aby dorosły już syn wspierał finansowo prowadzone przez pozwaną gospodarstwo domowe, przy czym należy mieć na uwadze, że nie może to stać w kolizji do jego chęci dalszego kształcenia.

Wobec powyższego, o kosztach postępowania, wobec całokształtu okoliczności, biorąc pod uwagę trudną majątkową pozwaną, o czym mowa powyżej, orzeczono w oparciu o zasadę słuszności wyrażoną w art. 102 k.p.c. nie obciążając jej kosztami procesu.